

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések és előléptetések; budapesti napló; iskolai próbatétek, pestmegyei törvényhirdetési közgyűlés, literaturai újdonságok, nemzeti játékszín, 'sa' t.; pesti művészeti egyesület; adakozások Kőlcsey szobrára; Zemplénymegyei tisztújítás; elhunyt Jakabffy Simon életvázlata; egyházi gyűlés; graefenbergi, n. becskeréki és miskolci hírek; 'sa' t.) Spanyolország (Barcelonaiban a' esőnd ismét helyre állott; részletek a' barcelonai zendülésről; 'sa' t.) Anglia (O'Connell az elválasztást megkezdé; alsóházi fölvilágítások a' keleti ügy iránt; 'sa' t.) Franciaország (ministerségi nyilatkozat a' barcelonai legújabb eseményekről; a' király válasza Cremieux köszöntésére; 'sa' t.) Törökország, Gabonaár, Dunavizállás. —

Magyarország és Erdély.

Ó cs. 's ap. kir. fősége Pyrker László egri patriárcha-érseknek a' kopenhágai kir. éjszakai régiségbúvár társaság tisztelettaggá nevező oklevelét elfogadását megengedni, és f. é. jun. 2iki határozatában Ivanich József ivánkovi lelkész diakovári tiszteletbeli kanonokká nevezni méltóztatott.

Budapesti napló: Mult hó utolsó napjaiban mentek véghez Budapesten a' gymnasiumi próbatétek, mely alkalomra a' magyar tudós társaság Kis János fordította Horác leveleiből 80 példányt adott a' két gymnasiumnak a' 4 — 6ik iskolákban azon tanítványok közt kiosztatásul, kik nemzeti nyelvünkben leginkább kitűnteték magokat. Megjegyzésre méltó itt egyszermind, hogy a' budai főgymnasiumban jul. 30ikán az 5ik és 6ik iskolai tanítványok közül többen önkészítvényü kötött és kötetlen beszédekét szavaltak el diák és német nyelven. A' budai tanulók e' szép haladása figyelemre méltó. — A' budai tud. egyetem sajtóit e' napokban hagyta el Bloch Móricz magyar-zsidó bibliájának 150 füzeté, ára fumei velinen 24, más papíron 18 pgo kr.: 's ugyanott jelent meg: „A' zsidók" fölvilágosító értekezés a' Gasparich Kilít urtól nyárelő 7ikén a' (Carnokban hasonnevű cikk visszaigazításul; írta Schwab Arszlán, pesti fő rabbi, magyarul közölte, és előszóval 's jegyzetekkel bővítette Bloch Móricz. Ksr. 56 lap. E' nálunk szokatlan tartalmu értekezés figyelmet érdemel, főleg mostan, midőn közelebb országgyűlésünkön a' zsidók polgárosittatása forga kérdésben, míg a' távol keleten középkort is bélyegző kegyetlenség hozaték ellenök folyamatba. Heckenast „100 mese 100 képpel" című szép mesegyűjteményének már 4ik füzeté is megjelent, az 5ik rövid idő mulva szinté meg fog érkezni. — Az augsburgi Allg. Zeitungban „Pia desideria" cím alatt kijött 's hazai intézvényinket érdeklő értekezések, ugyanezen cím alatt összegyűjtve 's jegyzetekkel bővítve megjelentek, 's minden pesti könyvárusnál kaphatók egy p. forinton. — Pestmegye f. hó 6kán nyitá meg törvényhirdetői közgyűlését, mely alkalomkor az országgyűlési volt követek hivatalos jelentése nyomtatásban megjelent. E' példát már több megye gyakorolja és Deák Ferencz zalamegyei követ nagyérdők jelentése is ez uton jutand a' közönség birtokába. — Magyar szinpadunkon f. hó 1sején „Velencei kalmár" jutaszínpadra; Fancsy a' zsidó szerepének jellemét jól fogta fel; 2ikán „Ludas Matyi"; 3ikán: „Korona és vérpad"; 4ikén „Az ikrek"; 5ikén „Pelleskei notárius"; nézők nagy számmal; az előadás azonban olly hanyagul ment, hogy említés nélkül nem hagyhatni; 6ikán „Lignerolles Luiza"; e' hó folytában Laborfalvi Róza jutalmára először jutand szinpadunkra „Bátori Ezsébet"; eredeti dráma 5 felv., írta Garay János, mely a' „Színműtár" 10ik füzetében jelent meg. — A' Duna jul. 30kán és 31kén az Inn és más hegyi patakok áradása 's tartós éghiborok és esőzések miatt annyira megdagadt, hogy rajta majd minden közlekedés megszakadt, és mindenki hajója megmenthetéséről gondoskodék. Csak a' gözhajók állották ki a' sarat; Zófia jul. 30kán Bécsből Linz felé az ugynevezett örvényig hatott; hol a' Duna már kiesapott, és a' vontató partint annyira el volt vizzel borítva, hogy loeröt többé használni épen nem lehet. De az erőmű deréksége itt ismét kitűnteté magát, mert mihelyt teljes mozgásba hozták azt, engedett a' vizár, 's a' próba csak néhány kerékeszkába került. Nem tudván, meddig lesz illy igen nagy a' viz, az utasokat és készségeket Ypsben szállítá ki Zófia, honnan szárazon folytatták Linzbe utjokat. A' viz folyvásti áradása miatt Zófia nem jöhetett vissza, mivel a' steini hid alatt nem fért át, sőt jul. 31kén a' Nádor is Bécsből csak a' steini hidig mehetett. Az alsóbb Dunán semmi sem akadályozá a' hajózást, csak hogy az Bécsből csupán Pozsonyig történhetik, mivel illy áradási körülmény közt nem merik a' pozsonyi hajóhidat megnyitni. —

A' pesti művészeti egyesület által ez idén megvásárolt képek (szám szerint 35), ugy a' trieszti művészeti egyesület száz — ugyanannyi pestiért becsért-részvényei, a' f. e. jul. 14kén tartott ig. választmányi ülés határozatához képest, f. e. aug. 2kán delelőtti 11 órakor a' városi nagyobb táncsteremben nagyszámu közönség előtt, 's az ig. választmányi felügyelése alatt sorhuzás utján játszották ki. A' nyertes sorsok kihuzatván a' vakok helybeli intőzetének egy leányövéndéke által előbb a' nyert részvény szám, 's ezután az említett intőzetnek egy finővendéke által a' nyert tárgy száma köv. rendben huztattak és hirdettettek ki: 991 részvényes (Horváth Anna): 105 nyereségszám (trieszti részvény). 35 r. sz. (Schedius Lajos): 22 ny. sz. (baromfi etető leány Röhnertől). 1170 r. sz. (a' trieszti műv. egyesület): 134 ny. sz. (trieszti részvény). 957 r. sz. (Kammermayer N. e): 53 ny. sz. (trieszti részvény). 345 r. sz. (szegedi kaszinó egyesület): 60 ny. sz. (trieszti részvény). 864 r. sz. (Poltermann Ferenc): 35 ny. sz. (Beczkó vára Gaaltól). 574 r. sz. (gr. Eszterházy Kázmér): 42 ny. sz. (trieszti részvény). 1212 r. sz. (a' trieszti műv. egyesület): 26 ny. sz. (tanulmányfő Aumayertől). 85 r. sz. (Váner Mariac): 80 ny. sz. (trieszti részvény). 479 r. sz. (b. Eötvös József): 14 ny. sz. (virágok Grubertől). 366 r. sz. (gr. Csaky Tivadár): 24 ny. sz. (boldog parasztesalád Fischbachtól). 757 r. sz. (Török Luizac): 132 ny. sz. (trieszti részvény). 209 r. sz. (Braudstüller Ferdinande): 122 ny. sz. (trieszti részvény). 342 r. sz. (Primont Maria grófue): 90 ny. sz. (trieszti részvény). 1002 r. sz. (László Jozsefi-nac): 20 ny. sz. (tanulmányfő Aumayertől). 1206 r. sz. (a' trieszti műv. egyesület): 95 ny. sz. (trieszti részvény). 709 r. sz. (Peitler János): 68 ny. sz.

(trieszti részvény). 373 r. sz. (Hartmann Karoly): 119 ny. sz. (trieszti részvény). 64 r. sz. (Mariásy-Szepessy Mariac): 113 ny. sz. (trieszti részvény). 842 r. sz. (Berzeviczy Te): 9 ny. sz. (sebhedt katonanő Zimmermanntól). 1163 r. sz. (trieszti egyesület): 48 ny. sz. (trieszti részvény). 1063 r. sz. (Hutiray Alajos): 81 ny. sz. (trieszti részvény). 451 r. sz. (Hoffmann Karoly): 43 ny. sz. (trieszti részvény). 1290 r. sz. (Maurer Palé): 98 ny. sz. (trieszti részvény). 642 r. sz. (Marich Francziskac): 32 ny. sz. (Arva vára Alttól). 851 r. sz. (Boronykay N. e): 37 ny. sz. (trieszti részvény). 861 r. sz. (ó cs. kir. Fensége Maria Dorotheac): 124 (trieszti részvény). 306 r. sz. (Hatz Jozsef): 114 ny. sz. (trieszti részvény). 416 r. sz. (b. Podmaniczky Karolyac): 104 ny. sz. (trieszti részvény). 459 r. sz. (Hikiss Vincze): 63 ny. sz. (trieszti részvény). 521 r. sz. (Rósa Lajos): 61 ny. sz. (trieszti részvény). 918 r. sz. (b. Orczy Lajos): 85 ny. sz. (trieszti részvény). 310 r. sz. (ifj. Vizer Ferenc): 33 ny. sz. (legeri hajók Gaaltól). 126 r. sz. (pápai casinac): 118 ny. sz. (trieszti részvény). 257 r. sz. (Mühr Antal): 84 ny. sz. (trieszti részvény). 281 r. sz. (Nagy István): 21 ny. sz. (Gyümölcs Kärblingtől). 753 r. sz. (Zitterbart János): 66 ny. sz. (trieszti részvény). 5 r. sz. (Bartakovic Auguszt): 129 ny. sz. (trieszti részvény). 601 r. sz. (Grimm Vincze): 23 ny. sz. (Dürnstein Abbiatától). 12 r. sz. (Rupp Thekla): 39 ny. sz. (trieszti részvény). 303 r. sz. (Tóth Lőrinc): 96 ny. sz. (trieszti részvény). 96 r. sz. (Szekrenyessy Eudree): 103 ny. sz. (trieszti részvény). 174 r. sz. (Robiczek Alajos): 45 ny. sz. (trieszti részvény). 1005 r. sz. (Harsányi Palé): 93 ny. sz. (trieszti részvény). 253 r. sz. (Hanisz Imree): 89 ny. sz. (trieszti részvény). 70 r. sz. (gr. Dessenffy Marcell): 5 ny. sz. (Hunyadi János halála Schmidttől). 629 r. sz. (Klausz L. A. e): 57 ny. sz. (trieszti részvény). 460 r. sz. (Hegedüs Lajos): 78 ny. sz. (trieszti részvény). 145 r. sz. (Niczky Sándor): 86 ny. sz. (trieszti részvény). 427 (Batthyány Eleonóra grófue): 99 ny. sz. (trieszti részvény). 819 r. sz. (Uzovics Sándor): 6 ny. sz. (koldus, Weidétől). 92 r. sz. (Kratz János): 25 ny. sz. (a' három sz. hölgy, Schulztól). 1133 r. sz. (Farkas Mariac): 72 ny. sz. (trieszti részvény). 148 r. sz. (Schlachta Elekac): 10 ny. sz. (baronitató, Swobodától). 858 r. sz. (Török Jozsef): 77 ny. sz. (trieszti részvény). 647 r. sz. (Agoston Sándor): 59 ny. sz. (trieszti részvény). 999 r. sz. (Kraiger J. N. e): 120 ny. sz. (trieszti részvény). 1046 r. sz. (Fuchs Samuel): 70 ny. sz. (trieszti részvény). 1277 r. sz. (Spanyik Gyezere): 51 ny. sz. (trieszti részvény). 263 r. sz. (Kehrer Ferenc): 94 ny. sz. (trieszti részvény). 13 r. sz. (Rupp György): 62 ny. sz. (trieszti részvény). 617 r. sz. (Brestyessky Adalbert): 126 ny. sz. (trieszti részvény). 397 r. sz. (Vizer Jozsef): 8 ny. sz. (Traunkirchen melletti vidék Szalától) 151 r. sz. (Rauffy Jozsef): 123 ny. sz. (trieszti részvény). 976 r. sz. (Hessel Vilmos): 4 ny. sz. Weidling am Bach, Schwemningertől). 1280 r. sz. (König Antal): 55 ny. sz. (trieszti részvény). 32 r. sz. (Kiss Karoly): 18 ny. sz. (leány antik öltözethen Schiavonitól). 1176 r. sz. (trieszti műv. egyesület): 88 ny. sz. (trieszti részvény). 465 r. sz. (Klette Karoly): 52 ny. sz. (trieszti részvény). 484 r. sz. (Kölber Jakab): 29 ny. sz. (Berchtesgaden Barbarinitól). 242 r. sz. (Guttmann Mátyás): 41 ny. sz. (trieszti részvény) 970 r. sz. (Spécz Antal): 13 ny. sz. (a' legették Lavostól). 794 r. sz. (Löwinger Ferenc): 108 ny. sz. (trieszti részvény). 357 r. sz. (Sperlák Eudree): 34 ny. sz. (havasok Gaaltól). 244 r. sz. (Hajnik Palé): 27 ny. sz. (favágók Heickétől). 744 r. sz. (b. Gerliczy Vincze): 121 ny. sz. (trieszti részvény). 104 r. sz. (Fridrik Miklós): 64 ny. sz. (trieszti részvény). 201 r. sz. (Antal Mihály): 11 ny. sz. (keresztelés szűkséghől Pergertől). 799 (Engert Karoly): 87 ny. sz. (trieszti részvény). 1084 r. sz. (Juvencák N. e): 12 ny. sz. (galambposta Barabástól). 548 r. sz. (Fodor Imree): 128 ny. sz. (trieszti részvény). 168 r. sz. (Eszterházy N. grófue): 30 ny. sz. (prágai tejáruoló leány Gimovszkytól). 184 r. sz. (Pomikalko Karoly): 100 ny. sz. (trieszti részvény). 120 r. sz. (Grechenek Béla): 130 ny. sz. (trieszti részvény). 532 r. sz. (gr. Serényi Jánosnac): 56 ny. sz. (trieszti részvény). 806 r. sz. (ö. v. Komáromy): 117 ny. sz. (trieszti részvény). 497 r. sz. (Dolezsál Tamás): 133 ny. sz. (trieszti részvény). 1102 r. sz. (Seiler Karoly): 38 ny. sz. (trieszti részvény). 1153 r. sz. (Szemere Miklós): 16 ny. sz. (megelgedés Schiavonitól). 529 r. sz. (b. Rabenac): 71 ny. sz. (trieszti részvény). 1234 r. sz. (a' trieszti műv. egyesület): 107 ny. sz. (trieszti részvény). 673 r. sz. (gr. Batthyány Kázmér): 17 ny. sz. (paraszt verekedés Müllertől). 742 r. sz. (Szögény László): 49 ny. sz. (trieszti részvény). 1272 r. sz. (Tamásy Jozsef): 40 ny. sz. (trieszti részvény). 728 r. sz. (Hirt Máté): 127 ny. sz. (trieszti részvény). 286 r. sz. (Clarke Adám): 28 ny. sz. (Admont melletti vidék Schifflertől). 862 r. sz. (ó cs. kir. Fensége Maria Dorotheac): 102 ny. sz. (trieszti részvény). 1243 r. sz. (trieszti műv. egyesület): 76 ny. sz. (trieszti részvény). 525 r. sz. (Szerencsy Anna): 111 ny. sz. (trieszti részvény). 1179 r. sz. (trieszti műv. egyesület): 31 ny. sz. (stájerhoni vidék Altmanntól). 1136 r. sz. (Orczy-Pejácsevics bárone): 50 ny. sz. (trieszti részvény). 833 r. sz. (Pausenberger Ferdinande): 19 ny. sz. (II. Endre Herbsthofertől). 1164 r. sz. (trieszti műv. egyesület): 44 ny. sz. (trieszti részvény). 394 r. sz. (Jerney János): 82 ny. sz. (trieszti részvény). 129 r. sz. (gr. Beujovszky Zsigmond): 73 ny. sz. (trieszti részvény). 947 r. sz. (Fuchs János): 91 ny. sz. (trieszti részvény). 68 r. sz. (Stöck Ferenc): 67 ny. sz. (trieszti részvény). 572 r. sz. (Schmidt Antal): 75 r. sz. (trieszti részvény). 31 r. sz. (Grimm Vincze): 109 r. sz. (trieszti részvény). 430 r. sz. (Göcz Alajos): 1 ny. sz. (erdei vidék Feidtől). 1061 r. sz. (Dezső Imree): 74 ny. sz. (trieszti részvény). 868 r. sz. (Hartleben Anna): 97 ny. sz. (trieszti részvény). 197 r. sz. (Jellényi Zsigmond): 106 ny. sz. (trieszti részvény). 60 r. sz. (Mariásy Béla): 131 ny. sz. (trieszti részvény). 1042 r. sz. (Palásthy Viktor): 2 ny. sz. (kolostor csarnok de Piantól). 784 r. sz. (Heranus N. e): 83 ny. sz. (trieszti részvény). 23 r. sz. (gr. Serényi László): 3 ny. sz. (perza Waldmüllertől). 335 r. sz. (Günther Karoly): 36 ny. sz. (trieszti részvény). 385 r. sz. (Brevilliers Lajos): 47 ny. sz. (trieszti részvény). 1105 r. sz. (Förján Marton): 54 ny. sz. (trieszti részvény). 515 r. sz. (Szent-irányi Antal): 7 ny. sz. (Georginiák Pettertől). 453 r. sz. (Weiss Marton): 15 ny. sz. (anyai öröm Danhausertől). 814 r. sz. (Lévay Sándor): 46 ny. sz. (trieszti részvény). 1011 r. sz. (Rósa Theres): 110 ny. sz. (trieszti részvény). 1010 r. sz. (Förismarty Mihály): 64 ny. sz. (trieszti részvény). 1202 r. sz. (trieszti műv. egyesület): 92 ny. sz. (trieszti részvény). 1278 r. sz. (Majthényi Maria): 115 ny. sz. (trieszti részvény). 718 r. sz. (Ox Karoly): 101 ny. sz.

(trieszti részvény). 1156 r. sz. (b. Apó Károlyé): 112 ny. sz. (trieszti részvény). 1082 r. sz. (Köller Ferencé): 58 ny. sz. (trieszti részvény). 765 r. sz. (Schön Palé): 125 ny. sz. (trieszti részvény). 755 r. sz. (b. Podmaniczky Lászlóé): 116 ny. sz. (trieszti részvény). 302 r. sz. (Taubner Károlyé): 79 ny. sz. (trieszti részvény). 1210 r. sz. (trieszti műv. egyesületé): 65 ny. sz. (trieszti részvény). 932 r. sz. (Aumayer Mihályé): 135 ny. sz. (trieszti részvény). Költ Pesten, aug. 4-én 1840. Szalay László, egyesületi titoknok.

Adakozások Kőlcsey emlékére. (IV's V. Közlés.) Gyürky Medárd úrnál: Ullmann Bernát 10 ft, Okolicsányi Ant. 1 ft, Fehérvári Mikl. 2 ft, Laszkáry Mik. 1 ft, Kubinyi Vilmos 2 ft, Mártonffy Dien. 2 ft, Nagy Józ. 1 ft, Gyürky Edv. 1 ft, Stummer Fer. 20 kr, Szentkirályi László. 1 ft, Boronkay Laj. 2 ft, Pajor Mát. 1 ft, Baross László. 1 ft, Udvardy Ant. 1 ft, Laszkáry Laj. 2 ft, Vladár László. 1 ft, Trajtlér Laj. 5 ft, Vladár Bert. 20kr, Vajgeth Mih. 20kr, Bakay Ferd. 1 ft, Ebeczky Pál 20 kr, Lábod Gáb. 20 kr, Sarnóczay Pál 20 kr, Gyürky Laj. 20 kr, Szabó Józ. 20 kr, Kabzán László. 10 kr, Gyürky Sánd. 1 ft, Kasza Ag. 20 kr, Szilasy Gáb. 20 kr, Liptay Mih. 20 kr, Nedeczky László. 20 kr, Sarnóczay Józ. 20 kr, Raksányi Pál 20 kr, Pongrácz Gyula 20 kr, Gyura Laj. 20 kr, Balogh Im. 1 ft, Kasza László. 20 kr, Lukács Laj. 20 kr, Vajda Ist. 20 kr, Plachy Sám. 1 ft, Sembery Bold. 1 ft, Fekete László. 1 ft, Majláth Laj. 1 ft, Gyürky Ant. 1 ft, Balogh Laj. 2 ft, Zaborszky Ant. 20 kr, Buócz Laj. 1 ft, Majzik Sánd. 20kr, Tersztyánszky Bert. 1 ft, Luczenbacher testvérek 2 ft, maga a gyűjtő 1 ft 30 kr. Összesen 56 ft pengő. Jakab Mihály úrnál: Holeczman Sánd. 20 kr, Dékó Mari 20 kr, Balázsovics Jozefa 20 kr, Gyalokay Nelli 1 ft, Hónagy Ferenczné 20 kr, Eiben Teréz 20 kr, Grósz Laj. 20 kr, Grósz Juczi 20 kr, Ferdényi Tini 20 kr, a gyűjtő maga 1 ft. Összesen 4 ft. 40 kr. peng. Tóperczér Odón úrnál: Bige Márk. 1 ft, Péchy László. 1 ft, Dobozy Ist. 1 ft, Dobozy Mih. 1 ft, Fráter Pál 1 ft, Kazinczy Viet. 20 kr, Jakab Mih. 20 kr, Draveczky Laj. 20 kr, Hankovics György 20 kr, Fényes Kár. 1 ft, V. s. z. y. 1 ft, Fráter Mih. 1 ft, Fogarasy Mih. 2 ft, Erdélyi Baz. 1 ft, Ravazdy Ist. 1 ft, Zimmermann Henr. 20 kr, báró Gerliczy Ist. 1 ft, Szöllősy Fer. 1 ft, Csapó Laj. 1 ft, ifj. Miskolczy Laj. 1 ft, Petrák Ján. 20 kr, Radó Ján. 30kr, Miskolczy Imre 1 ft, Tóth Dán. 1 ft, Porubszky Ist. 1 ft, nevetlen 1 ft, Jakabffy Joach. 40kr, Jedlicska Kár. 40kr, Verner László. 1 ft, nevetlen 20 kr, nevetlen 20 kr, Verbatay Márk. 1 ft, Baróthy Pál 1 ft, Mittermüller Ján. 40kr, Danesházy Ist. 20 kr, Fandly László. 20 kr, Szaevay Gáb. 20 kr, Kaffka Kár. 40 kr, Szentiványi Laj. 1 ft, Sztupa Mih. 20 kr, Várady And. 1 ft, Tokody Im. 1 ft, Nagy Sámuel 20 kr, Miskolczy Kár. 40kr, Kurányi György 1 ft, Fényes Ign. 1 ft, Vass Alaj. 1 ft, Sinay Fer. 1 ft, Kovács György 1 ft, Csothka Laj. 1 ft, Lakatos Ben. 30kr, bihari casino 25 ft, a gyűjtő maga 2 ft. Összesen 67 ft. 54 kr. pengő. Szergel Nep. Ján. úrnál: Bánhidi Ant. 2 ft, Heim Dom. 2 ft, Lukácsy Ján. 1 ft, Schaerpländer Fer. 20 kr, Serb Tivad. 40 kr, Edelspacher Zsig. 2 ft, Meistorovics Fer. 40kr, Blaskovics Im. 20 kr, Póka Ant. 1 ft, Markovics Ignác 1 ft, J. B. Daurer üvegtáros 20 kr, Vörös Erzséb. szül. Lenko Kiss 1 ft, Sztankovics And. 20 kr, Domján Ant. 20 kr, Szekulics György 20 kr, Sarlot János 20 kr, Schwab Fer. 12 kr, Bábcsanik Andr. 18 kr, Pullio Konst. 24 kr, a gyűjtő maga 2 ft. Összesen 16 ft. 34 kr. Lugossy József úrnál: a gyűjtő maga egy arany azaz: 4 ft. 30 kr. Összesen 4 ft. 30 kr. peng. Varga János úrnál Radnán: Dömjén Fer. 36 kr, Varga Dán. császár huszár két napi díja 12 kr, Pavianovics Ant. 20 kr, Solymosváry 10 kr, Éder Fer. 20 kr, Hehs Márk. 40 kr, Varga Jánosné szül. Hudeghy Teréz 1 ft, Varga Zsófia 12 kr, Varga Laj. 12 kr, Varga Ján. 12 kr, Varga Fer. 12 kr, a gyűjtő maga 1 ft. Összesen 5 ft. 6 kr. pengő. Székács Józ. úrnál Pesten: Berzsenyi Dán. 1 ft, az eperjesi magy. növ. társaság 28 ft, a gyűjtő maga 1 ft. Összesen 30 ft. pengő. Tretter György úrnál Pozsonyban és Pesten: Keller Fer. 1 ft, Martiny Frid. 2 ft, Niamesny Ign. 1 ft, Nagy Kár. 2 ft, Dienes Ist. 2 ft, Bujanovics Vin. 2 ft, Konyovics Dáv. 2 ft, Amtman Jenő 1 ft, Pitroff Ján. 1 ft. 24 kr, Szász Mát. 3 ft, Vághy Fer. 2 ft, Kálosy 1 ft, a gyűjtő maga 4 ft. Összesen 24 ft. 12 kr. peng. Fay András úrnál Pesten újabban: Takács Mih. 2 ft, a pozsonyi ev. lyceumi ifjuság 54 ft, Nagy József 1 ft, Bodó László. 1 ft, budai nemes tanács 10 ft, két budai polgár 4 ft, az 1839 évi pesti egyetemi philos. hallgatók 40 ft. Összesen 112 pengő ft. Kossovich Károly úrnál Nyitrában: Bugányi Jenő 1 ft, Leölkes Fer. 40 kr, Kossovich Geni 40 kr, Lieszkovszky Erzs. szül. Cseh 1 ft, Tucsó Mát. 1 ft, 44 kr, Lieszkovszky End. 40 kr, Bugányi Józ. 24 kr, Szloboda Mih. 20 kr, Bernák Ign. 2 ft, Huszár Im. 1 ft, Csernyanszky Ist. 1 ft, Miskolczy Ján. 2 ft, Ghy-czy Ág. 1 ft, Matyasovszky Józ. 40 kr, Michnay Ján. 40kr, Kvassay Ant. 1 ft, Nandory Ján. 1 ft, Koron Józ. 1 ft, Vanesay Pál 40 kr, Szász János 40 kr, Baczarszky 20 kr, Hunyady Imre 40 kr, Ocskay Ed. 20 kr, Szále 20 kr, Sz—y Józ. 24 kr, Matkovics Józ. 1 ft, Th—y Imre 24 kr, Markhot Ján. 40 kr, Gusztinyi Ján. 20 kr, Turcsányi Ant. 1 ft, Palmer Al. 1 ft, Ramek Mária 20 kr, Endrődy Ant. 24 kr, Juhász Ant. 30 kr, Kossovich Pál 1 ft, rétháti Kővér Gerg. 2 ft, a gyűjtő maga 2 ft. 24 kr. Összesen 32 ft. 18kr. peng. Makáry György úrnál Egerben: Schné László 2 ft, a gyűjtő maga 1 ft. Összesen 3 ft. peng. Reviczky Károly úrnál Esztergom megyében: Besze Ján. 4 ft, Hamar Pál 1 ft, Májor Ist. 1 ft, Baross Pál 1 ft, Andrassy Mihály 2 ft, Markovics László. 2 ft, Andrassy Józ. 10 ft, Rudnyánszky 2 ft, Reviczky Pál 1 ft, Nagy Ant. 1 ft, Asztalos 48 kr, Horváth Fer. 1 ft, Horváth Imre 1 ft, Nagy Józ. 1 ft, a gyűjtő maga 2 ft. Összesen 30 ft. 48 kr. peng. Horváth Czirill úrnál Szegeden: Gruber Józ. 30 kr, Nyörgéry 24 kr, N. N. 20 kr, Hutter 24 kr, egy ifju 20 kr, Kecskeméthy 20 kr, magy. nyelvtanító 40 kr, Széktóty 20 kr. Összesen 4 ft. 18 kr. peng. Schevics János úrnál Temesvárott: rudnai Nicolics Ján. 5 ft, hodonyi Manassy Györ. 3 ft, Manassy Konst. 2 ft, Masirevics Sam. 2 ft, Örmös Zsig. 1 ft, Mesko Dien. 1 ft, Brunner Józ. 1 ft, Winkler Im. 1 ft, névtelen 40 kr, egy valaki 40 kr, Prinner Mih. 1 ft, Steiner Ant. 24 kr, féregyházi Koics Pét. 1 ft, féregyházi Koics Erneszina 2 ft, kevermesi Tököly Teréz 2 ft, Vukovics 2 ft, Horsich Ist. 30 kr, Szücs 1 ft, Gassner 1 ft, Thaller 40 kr, b. Izdenczi Ján. 2 ft, Wiszkeleti Józ. 40 kr, Foldinger Ján. 1 ft, Fux Sámuel 1 ft, Kraul Györ. 1 ft, Schlachta 1 ft, Denes 1 ft, Gyika Tiv. 1 ft, Gyika Györ. 1 ft, Majorosy Györ. 1 ft, Ferenczy Ján. 1 ft, Vidák Ist. 1 ft, b. Duka Ist. 2 ft, Athanasievics Ján. 1 ft, Csiky Józ. 1 ft, Capdebo Fer. 1 ft, Schevics Mih. 1 ft, Agótha Pál 1 ft, Radovanovics Pál 40 kr, Taumberger 1 ft, Hoylovics 1 ft, M. Heim 1 ft, Theim 40 kr, Romy Ant. 1 ft, Schenk Ján. 1

ft, Bőjtös Im. 2 ft, Gerot Gáb. 2 ft, Glückswerth Józ. 1 ft, Alexievics Pét. 1 ft, a gyűjtő maga 4 ft. Összesen 64 ft. 54 kr. peng. A' IV. és V. közlés összege 456 ft. 4 kr. pengőben. Aug. 6. 1840. Bajza József m. k. a' Kőlcsey emlék-társaság jegyzője.

S. A. Ujhely, aug. 5. Közlötték e' lapok Zemplénmegye főispáni helyettesének Siskovics udv. tanácsnoknak, engesztelés szellemit lehelő hivatalos levelét, mellyben a' mult év vége felé kedvetlenül megszakadt tisztválasztás folytatására a' tegnapi napot (aug. 4két) tüzte ki. A' másod- alispáni hivatal volt az, mellyen a' tisztválasztás folyamának kezdetnie kellett, 's a' kijelölés e' hivatalra már a' multkorról tudva. Ez bizonyos irányt adott a' megyei nemesség véleményének, melly is kétfelé oszolva, imitt Rhédey László volt főszbiró, amott Kazinczy András volt tiszt főügyész személyéhez csatlakozott; 's a' szorgos mezei munkák sem állván ellen, rég látott számmal, 's hő lelkesüléssel sereglett Ujhelybe, gyakorolni alkotmányos jogaiból az egyik legszebbiket. De istennek hála! hő lelkesedése 's eleven pezsgő vére mellett is azon érzettel, hogy az élénkség illy nemzeti működéseknek természetes tulajdona bár, ez mégis nemzeti ünneppé szenteltetését csak az által nyeri, ha az élénkség féktelen kicsapongásokká nem fajul. August. 3kán estenden jött be Ujhelybe a' tömérdek sokaság. Előbb azok, kik Rhédey ohajtát alispánnak hosszú sor-kocsin, lovagoktól vezérelten, zene-szóval, zöld gallyakkal, erdőt képezve mint Macbethben, az ostromlók serege Birnam felől. Majd amazok jöttek, kik Kazinczyt ohajták, még hosszabb sor-kocsin, ezek kerület- vagy városokénti csapatokra különülvők, és minden csapat előtt, egy nemzeti színekbe öltözött díszes lovag délczeg paripán, a' csapat pedig egyegy háromszinű zászló alatt, mellyen, itt, 'Elvért' amott, 'Egyetértés' legtöbbszörre pedig a' 'Kazinczy' név hímezvők és zene-elő, és zene közben, és zene hátul, a' menet fején pedig barna trombitások, lóhátról harsogtatva érez sipjaikat. És elvonultak a' megye háza előtt véleményöket hangoztatva és tanyáikra takarodtak, majdan ismét tömeggé olvadva, innen a' zöld erdő, amonnan a' zászlós menet keringébe a' várost, de a' vélemény szabadságát tisztelve, tértek ki egymásnak, 's összeütközés sehoh sem vala. Más nap a' választás kitűzött napján nyolcz órakor reggel nyitá meg az ülést, a' RR. körébe szokottan díszes küldöttség által eleve meghívott főispáni helyette. Addig a' nagyszámban már hajnal óta fölgülekezett nemességhez gyakor improvisatiókkal leginkább Kazinczy Gábor beszélgetett, mint mikor hajdan Demosthen mesével élesztgette hallgatóji szunnyadozó figyelmét. Az elnök rövid de lelkes szavakkal üdvözlé a' RRket, elmondá, hogy a' lelket, melly őt jelenleg tisztében vezérli, tisztán kifejezé (említettük) levelében, 's hogy e' lélek az egyetértés és bizodalom, ezt kéri, ezt reméli a' RRtől, 's e' reményben siettetendő a' díszes nemzeti ünnep megindulását, miután a' szavazatszedő bizottságot, 's a' rögtönítélésre fölhatalmazott törvényszéket tagokban kiegészíté, felolvasá változatlanul a' másodalispáni hivatalra kijelöltek neveit. A' két név harsogott egy kis ideig, de csakhamar szavazásra utasították a' választó közönség. Tartott a' szavazás reggeli 9 óratól esti 6 óráig, 's ezalatt tartott folyton a' gyűlés fen a' teremben. Kivülről bocsáttattak be a' megyeház kapuján a' szavazók, 's a' várakozókat künn egy kis szapora zápor is hűtögeté, de még sem tágitottak végiglen. Hat óra tájban feljött a' szavazatszedő küldöttség, de némelly közbe jött tanácskozás miatt (melly a' körül forgott: vajjon a' külmegyei, 's e' megyében csak dézmaadó szőlőt bíró nemességétől a' szavazás jogát megtagadni lehet e?) esti nyolcz óra volt, midőn az elnök eleve a' RR. színe előtt fölszámítván a' szavazatokat kijelentette, hogy Kazinczy András 1727 szoval másodalispánna választatott meg. Rhédeynek 1201 szava volt. Minden esetre tiszteletes kisebb szám. A' tisztválasztás ma folytatattik. K. L.

(Elhunyt Jakabffy Simon ud. t. életrázata.) Lugosi hírek szerint jul. 2ikán tarták ottan Jakabffy Simon f. é. jun. 15kén Ischlben elhunyt 75 éves cs. kir. udv. tan., magyar kir. sz. István rend kiskeresztéseért, és magyar kir. udv. kancelláriai előadó tanácsosért, végintézeti rendelése következtében az ünnepélyes gyászmisét. A' sz. egyház alig bír befogadni az üdvözült számos tisztelőjét, ki 20 évig vezérlé, mint alispán, köz-elégületre Krassómegeye ügyeit. Az elhunyt érdemes férfi Szamos-Ujvárott születék Erdélyben és szorgalmas neveltetésben részesült. Tanulmányait az akkori budai kir. tudomány egyetemben végezvén, kir. táblai h. jegyző és kiadó lón Aczél István ítélmesternél. Onnan a' bánági subalt. judiciumhoz juttatva mint előadó ülnök, e' törvényszék megszűntetése után pedig krassómegeyei főjegyzővé lett, melly hivatalában annyira megnyeré az egész megye bizalmát, hogy Bachó főispán első alispánna nevezte őt ki a' RRek kívánatára. E' hivatalt 1802től 1822ig viselé azon időszakban, miben legnagyobb áldozatokat volt hazánk hozni kénytelen, 's mellyben a' főispán távolléte miatt egyedül folytatá az országos és megyei ügyeket, minek következtében ő cs. 's ap. kir. föls. által 1822-ben magyar kir. helytartósági tanácsossá, 1828ban pedig magyar kir. udv. kancelláriai előadóvá, és 1838ban sz. István rend kiskeresztésévé nevezteték ki. Ezenkül 1796, 1802, 1807, 1808, 1811 és 1825ik évben, mint országgyűlési megyekövet szolgálta hazáját. Békehamvaira, és tisztelet emlékének! —

(Egyházi gyűlés.) Harka, jul. 16ikán: „Az ágostai vallásnak dunántúli kerülete ma és tegnap tartá itt szokott egyházi gyűlését, mellynek főtárgyát azon örvendetes jelentések képezék, mik szerint nemzeti nyelvünk Sopronymegyében napról napra általános virágzásnak indul. Tudomásul adaték egyszersmind a' gyülekezettnek, hogy ő cs. 's ap. kir. fölsége által Szopóczy János nagy-alásóni (Veszprém megyében) evang. tanító számos évi kitünő érdemei tekintetéből arany érdem-pénzzel tisztelteték meg. Barkóczy László b. sz. fehérvári püspök a' tési evang. lelkeszt maradandólag 20 hold szántófölddel ajándékozta meg, és az is-

kolaházat kijavította. Batthyány Fülöp hg a szepetneki német evang. községnek 400 pfgó forintot ajándékozott szegény tanulóknak kiosztatásul. Utóbbi időkben a sopronyi evang. lyceumot végintézetileg gazdagítottak Badicz-Kenesey Imréné 2 ezer for., és Kis Samuel ezer forinttal váltóban.

N. B e e s k e r e k, jul. 30án. Midőn a Jelenkor 58 szám. közlötték-hez lépest a követségi tudósítás előterjesztésekor a torontálmezei KK. és RR. imigy lelkesülének, közösen szeretett és tisztelt főispánjok Hertelendy Ignác érzékeny szavakban adá-első: mint teljesíté forró kívánatit a hű nemzetnek jó királya e' lefolyt hongyülés alatt, mint árasztta kegyelmét annak minden osztályra, s miként fejlik mind ezekből minélelőbb, a' nemzeti előhaladás, ipar, szorgalom és értelmiség. A' KK. és RR. megemlékezve hajdani diéső királyról is, emlékezve vérbe borult napjairól a' hazának, nem feledve a' pogányjármot, mely e' haza véghatárán fekvő megyét olly sokáig ostromozá, szívesen emlegeték a' jelenkor' békes napjait, a' nemzet arany korányfényét s a' magasbuló nemzetisülésnek hon fölött lebegő nemtőjét. Hangos éljen kiáltás fogadá a' főispán' szavait, s azon előadására: hogy uralkodó királyunknak hongyülésünkre olly magas befolyással munkált kegyelme a' közjegyzőkönnyben halásan ismértessék-meg, egyhangú tetszés nyilatkozott; s e' közérzés, a' jegyzőkönnybe azon ohajtással iktattatott, vajha a' nemzetek' sorsát intéző mindenható az annyi század óta el nem árnyékozhatott nemzeti hűségnek s tiszta lángú buzgalomnak, még tágasb mezőt nyitna, hol tántoríthatatlan lelkeik háláérzelmeiket még méltóbban is tárhatnák elő s a' t. Ezúttal lelkes követeik hű eljárását is illoleg méltányolva, örömkialtások közt kívánák megelégtelést a' jegyzőkönnybe ígattatni. — Időnk járása fölötté változó, majd a' pörzsölésig égető, majd hűs s őszíhez hasonló. Hol csapások nem dulanak, a' termés kielégítő, s a' kukorica szép reményig ér. Berzova esatornánk medréből kitörvén, a' körülfekvő tájakon tetemes kárt okozott, sok kereszt gabona ázik hullámiban, s a' záporok is más helyeken tetemesül csapkodának a' viruló remény fölött.

G r a f e n b e r g, Jul. 28án nagy vendégei voltak a' világhírű Priesnitznek. Jelen estei Ferdinand és Miksa k. főhgek a' szende hegyláncz egyik ágazatán keresztül választott útjukban a' szomszéd karlburgi furdóból általrandultak Priesnitz intézete megtekintése végett. Épen állt már az ebéd a' 300nál több terített teremben, midőn ő felségeik beléptek. Itt egy pár óránegyedet mulatván több gyógyvendéggel szótváltottak s különösen az egyszerű étkeket vizsgálták meg. Ugyan' napon d. u. 6 órakor szász király ő felsége lépé-meg Priesnitzet csupán az intézet megsejmlélése végett rándulván ide Boroszlóbul. S itt egy pár órát mulatván, megnézegette Priesnitz kíséretében a' gyóymód főb nemeit, u. m. a' pokróczban izzadást, kadba ugrást, kiment Priesnitz kíséretében a' zuhanyfürdőkhez is, hol szinte látta, miként szoktak Gräfenbergben zuhanyozni. Priesnitzhez nagy leereszkedést és nyajasságot mutatott; s ezekkel eltávozott. — Időjárásunk szokás szerint változó. Az ebnapok daczára hűves szelek s hideg esők jarják a' Szudetség ezen életadó bérceit. De Priesnitz az illy időt szereti, mert az illyen hajta ki a' krisiseket, hidegben levén a' víz. Ha ollykor egy kis jó napsüt s ezt valaki Priesnitznek örvendve mondja, azt szokta felelni: szeretem az illyen időt földeimre, de nem betegeimre. —

M i s k o l c z, aug. 2kán: Miskolcz keblében folyó évi jul. 21. s köv. napjain tartatott az ág. vall. tisztán innen tul s fekvő egyházmegyék közgyűlése. Megnyitása előtt helybeli lelkész s főesp. Komáromy József ur lelkes beszédben fejtegeté az egyetértés s haladás mulhatlan szükségét az egyház virágoztatására. Miután Gömör és Kis-Hont törv. egy. megyék első alispánja, helyettes főlügyelő s világi elnök draskóczy ifjabb Draskóczy Samuel ur ugyan magyar, superint. Jozseffy Pál ur pedig latin nyelven tartott beszédekben röviden adak elő a' tárgyalatandó dolgokat, mellyek közül közérdekűek: hogy a' hivatalos leveleknek magyar nyelven szerkesztésük azon esperességekre legalább, mellyek ezt a' törvény értelmében is szigorúan kívánják, elhatározatott; a' hegyaljai esperesség azon indítványa, miszerint a' dopsinai avult s törvényelleni egyezést, (hogy egyszer német, másszor tót vagy magyar származásu superintendens választassék) eltörlesztetni s oda ohajta módosíttatni, hogy ne legyen ezentul tekintet a' választandó superintendens származására, mi által a' választási szabadság is fölötté korlátoztatik, hanem minden választandóban honi nyelvünkbeni törvény-parancsolta jartasság okvetetlenül szükségesíttessék, az esperességekkel s egyházakkal jövő kerületi gyűlés elibe terjesztendő vélemény-adás végett közlendőnek rendeltetett: a' b. e. Berzeviczy Gergely által kidolgozott egyházi rendszer (Coordinatio), miután ez az egyházak, esperességek s küldöttség által újra meg újra megvizsgáltatott, a' négy egyházi kerület elibe fölterjesztendő változtatásával megállapíttatott; végre egyéb tárgyak között egy néptanítókat képező intézet föllállítandásáról először csakugyan Miskolczon megpendíttetett eszme az esperességek, egyházak stöbbségyes férjfinak beküldött véleményeikhez képest legalább annyira valósíttatott, hogy az Intézet helyéül Nyireglyház, *) az alapítókének szabad ajánlások után leendő gyűjtése is az e' tárgyban ki-nevezett küldöttség terve szerint kerületileg elfogadtatott. E' szerföltt kívánatos intézet körülményesb meghatározásának közlésüket későbbre halasztván, csak azt említjük záradécul még, hogy a' gyűlés két első napjain a' polgári egyesület ez alkalomra, egyik jegyzője Hen-

del Károly ur buzgalma által, igen kicsinosított teremében vig lakoma egyesíté s mind a' föls. urak. hazra, mind hazánk lelkesb s jaira, mind egyházmegyénk csillagira intézett számos felköszöntés érzékenyíté a' nagy terjedelmű kerület minden vidékeiről megjelent számos követeit. — Miskolczon jun. 22. s 23kán tartattak az ág. esperességi gymnasium ifjusága nyári vizsgálatai, mellyeken a' magyarországi ev. egyházak s iskolák egyetemi alügyelője Szirmay Ádám is jelen levén, a' számos hallgatóság köz megelégtelést fejezé ki többibben. Öröm volt hallani különösen a' szónok s költészeti egyesült és a' szófuzeti osztály többnyire tót és német ajkú tanítványit Némethy Pál vezérlete alatt, mi helyes magyarsággal könnyűséggel fejtegetének bármí előadott s a' tiszai egyházi kerület által kiszabott tárgyat. Kitüntetvén e' mellett latin nyelvbenei jártasságukat is, mind a' görög s latin literaturát illető s deák nyelven előadott tanulmányok előadásiban, mind a' vizsgálaton föl adott tárgyrul kööltött és köötlen dolgozataikban úgy, hogy azon meggyőződésre jutott az alügyelővel együtt a' hallgatóság: miszerint a' latin nyelveni előadás kiküszöböltvén iskoláinkból, elfelejtjük ugyan az ugy nevezett konyhai diákságot, nem fogunk diákul könnyeden beszélni: de classicus írókból merítvén latin nyelvi ismértéket, annál ékebben irandunk, ha szükség kívánandja, latinul. Meglátogatá az alügyelő a' táplintézetet is, mellyben az idén részint csekély fizetésért részint fizetés nélkül 28 szegényebb ifju láttatott el nemcsak tisztés ebéd de vaesorával is. Öröm való szemlélni a' rajzolás s festésben tett szép előmeneteket is, mellyekre Szabó M. Gyula szorgalma vezérle az idén összesen 45. ifjat. A' szónok-költészeti egyesült osztályban 30 volt a' tanuló s közülök pénztalimat nyert Makoviczy János Lipó sz. Miklósrul és Topscher János Felkárul Szepesbül, néhai Zayden Mária hagyományából; Noszticzus Feri Mikólyról és Szabey Mátyás Breznó-Bányáról Zólyombul; ugy szinte 47. szófuzó közül Thimschmidt János Mátéfalváról Szepesbül és Ureczky Samu Miskolczról, Hrabovszky Dávid ur Utazási Rajzaiból a' szerző meghagyta következtiben egy egy példányt. A' nyelvtani osztály helyettes oktatója Matós Viktor alatt 63. tanítványt számlált. Érdemes valóban ez intézet, hogy azt az ev. közönség hathatós pártfogására méltassá mind helyzetése, mind évenkénti gyarapodása tekintetéből. Meglátogatá végre az alügyelő ur a' mintegy 130 kötetnyi s többféle gyűjtemény kezdetét magában foglaló könyvtárt, hol is újra kifejezvé nagy megelégtelést 100 frttal növelé a' táplintézet évről évre növekedő tőkét.

Spanyolország.

(Barcelonában a' csönd ismét helyre állott.) Jul. 23iki barcelonai hírek szerint a' csönd akkorra ott már meglehetősen helyre állott. Espartero leginkább kedvelt titoknok, Linage tábornok, bírta ez erőszakos léptekre, és már most bizonyosan bánja tettét e' fővezér, mit az új ministerség is eléggé tanusít, mellyel épen nincsenek megelégtelve a' föllengősdiék, kik újra bizalmatlanságot kezdenek Espartero iránt mutatni. A' francia követ már Barcelonába érkezék, mi minden esetre biztos állásba helyzendí a' királynét. Espartero általánosan böcsületes embernek mondják, de egyszersmind olly ingatagnak, ki politikai ügyekben egészen környezőre bizza magát, és csak harcztéren szokta szilárdul tulajdon meggyőződését követni, mi által többnyire pártok babjává aljasul.

(Részletek a' barcelonai zendülésről.) Bordeaux, jul. 24ikén: „Miképp 20 év előtt Riego az 1812iki alkotmány zászlaját VIIik Ferdinand ellen lobogtatá, ugy emelé azt föl most Espartero, legalább színre ugyan azon szellemben, kiskorulyánya, IIik Izabella ellen. Katonai zendülés tört ki 20kán Barcelonában, és a' ministerek francia hadihajóra kényserültek menekedni. Espartero, miután azelőtt négy nappal hivatalait letévé, hogy ezután nyugalomban házi boldogságot élvezhessen, vezére volt e' mozgalomnak. A' királyné nem akará Espartero lemondását elfogadni, és 18kán délutáni 2 órakor hosszasan értekezett e' miatt vele; minek azonban semmi sikere nem lön. A' királyné továbbra is meg akará a' fővezér szolgálatit tartani, de kívánatit vonakodék teljesíteni. A' hg tehát készülteket tön a' város elhagyására, és Sanz helységbe akart vonulni, egy órányira Barcelonától. A' hg távozásának hírére azonnal általános forrongás kezdte terjedezni: az utcákon polgárok s katonatisztek csoportoztak; de jobbadán csak hosszú botokkal fegyverkezve. puskát nem igen leheté látni. Tíz óra tájban egy illy csapat torlaszt kezdett emelni a' város-ház előtt, mit senki nem akadályoztatott. Ezalatt egy más csapat a' hg laka elibe tódult és hangosan kiáltozá: „Éljen a' hg! éljen az alkotmány! le a' miniszterekkel! 10 — 15 éves fiúk lehangosabban kiáltoztak. Néhány katonacsapat el akará oszlatni a' zavargókat; de miután e' próba két embernek életébe került, azontul csupán részvéten nézői voltak a' katonák a' további eseményeknek. Van Halen tábornok semmit nem tön a' zendülés elnyomatására. Egyébiránt az említett két eseten kívül egy ember sem veszté életét, és általában semmi kicsapongás nem történt, sőt egyetlen puskalövés sem volt hallható. Ejjél felé azonban fenyegetőbb kezdé lenni a' veszély. Espartero tehát a' kastélyba sieté és kereken kimondá a' kormányzó királynénak, miszerint többé semmiről jót nem állhat, ha kívánatit nem teljesíti. A' királyné tehát engedett és a' ministerséget elbocsátá. E' hírrel a' hg személyesen sieté a' városházra, hova éjjél után 2 órakor gyalog érkezék. A' helyhatóság kívánatára azonnal fegyvert osztatott ki Espartero két nemzetorségi zászlóalnak, és a' rivalgó nép kíséretében lakására tért. Reggel 4 óra or kiállott az erkélyre, és távozásra szólítá föl a' népet, mire azonnal csönd sen eloszlott a' közönség, és a' csönd helyre állott; a' vagyonosb lako-ság azonban mind e' mellett is folyvást utleveleket sürgetett Franciaországba szabadulhatásra. 22ikén este és 22ikén reggel ismét történtek némi rendbontások; de

*) Hiteles kútföböl pedig tudjuk, hogy a' korszellemmel haladó s édes hazánk kívánságait serényen megelőző nyiregyházi a. v. község ezen intézetre három száz p. f. latvan köböl gabonát és hatnövendéknek évenkénti kitaratását ajánlotta; s hogy az épülethez s egyéb gyakorlati oktatáshoz szükséges telket is, mihelyt az intézet életre jó megajánlandja, e' nemes egyháznak haza oltárán áldozni buzgó s országserte ismértés, keszességét várhatni! K. P.

délutánra minden lecsöndesült. Madridban 21-ikén a minis-
terség szokott szertartással tudtánváda a cortesnek a hatóságítörvény megerősítését,
és Madrid nyugton maradt; mit azonban a Courrier français nem igen
biztatónak tart, mert azért még vajmi könnyen követheti 31k zendülés
az eddigi kettőt. Mit most rendhelyreállásnak mondanak, az csupán pil-
lanatnyi elfáradás következménye, mit mindenkor ismét új nagy izgas
szokott követni. Barcelonában eleinte nem eszközle rendet a katonaság;
de utóbb fegyverhez nyult, mintán a királyné már teljesíté Espartero
kiváratit, és ez igen csökkenté a fővezér népszerűségét. Cadix, Sara-
gossa, és Malaga városokból semmi híreket nem közlenek a minis-
teri lapok, mi azt gyaníttatja, hogy ott szinte zavargások történtek, vagy
legalább kitérésre készülnek. A királyné oly mozgalom elibe ment,
melly egész Spanyolorsz. el fog terjedni, és e mozgalom a községi szel-
lem fölébredése, segittetve hadsergi összeesküvés által. Mondják, mi-
szerint a királyné ez utat, csupán azért tevő, hogy Esparterot és had-
sergét ellenzendülésre nyerje meg. Espartero szaván fogá a királynét,
de a csapást a királyné és mérsékpártiak ellen intézte. Mi fog ebből más
következni, mint fejtelenség? Mindenek előtt a cortest kell eloszlatni,
és új választásokat rendelni, hogy aztán a választások által maga a
nemzet adhassa eldöntő szótát az ügyhez. Azon esti zenék egyikén,
mikkel Barcelona polgári Esparterot megtisztelék, míg a királynék
ablakira köveket röpítgettek, többi közt következő tartalmu dalt énekel-
tek: „A moszkák és francziák eléggüljenek meg Russziában és Francia-
országban parancsolhatással, de nekünk ne szabjanak törvényeket Spa-
nyolországban. A spanyol soha nem fogja feledni, hogy Angoulême hg
békeigéretet használt a szabadság elnyomatására. Ki idegenek segé-
lyit kéri lánczainak elszakítására, az még terhesebbé teszi azon jármot,
melly vállait nyomja.“ Mit fog Espartero a történet után még elkövet-
ni? azt bajos megjósolni. Elbizottsága mindenre képes őt eltántoritani.
Ő már legalább is 21k Napoleonnak tartja magát, mivel annyi év után
végre csakugyan ki bírta küszöbölni a carlosi rendetlen rabló csapatot,
és dolyfős magaviselete által számos jeles férfit elidegenite magától.

Anglia.

(Alsóházi fölvilágítások a keleti ügy iránt.) A jul. 21-iki alsóházi
ülésben Hume kérdé a minis-
terségtől: való e a M. Post következő ál-
lítása: „A négy nagy hatalom, Franciaország tudta nélkül, szövete-
séget kötött kelet lecsöndesítésre, még pedig az alkirályra nézve igen
kemény feltételek alatt, és azon fenyegetéssel, hogy engedelmességre
fegyverrel fogják őt kényszeríteni, ha egy hónapon túl is makacsod-
nék határozatának engedni. M. Ali nem akar engedni, és egész sergét
Szyriába voná Arábiából, mert ottan várja megtámadtatását, és azon ha-
talom, melly azt eszközöndi: Russzia s Palmerston csak lemondásával
fenyegetés által bírható megegyezésre a minis-
terséget.“ Palmerston egyenesen nem akart e vádakra válaszolni, mivel nem véli még egészen
bekövetkezettnek azon pillanatot, mellyben e tárgyról parlament előtt
világosan szólhatna; biztosítá azonban a házat, mikép ő mindenkor fön-
tartani törekvék a baráti viszonyokat Franciaországgal, és e tekintet-
ben nem Angliát, hanem csupán Franciaországot vádolhatni, melly min-
dig ellenkezők a többi hatalom béke s szándékával, holott senki sem ki-
vánhajta az alkirály makacs követelésinek támogatását. Megjegyzendő
mindazáltal, miszerint Anglia most is fölszólítá a francia kormány kép-
viselőjét ez alkudozásokban részesülésre; de Guizot eleinte vonakodott,
s utóbb, miután további utasításokat kapott Parisból, nyíltan kimondá,
miszerint semmi ilyenmü szerződésben nem részesülhet. E szerint te-
hát végre meggyőződék az angol kormány, hogy kelet lecsöndesítésiben
teljességgel nem haladhat többé Franciaországgal egy uton, és így ha-
tározta lón: nélküle szövetekezni. Jól értesültek azonban azt hiszik, hogy
Russzia minden áron Franciaországot is megnyerni törekszik, és nél-
küle nem merészönd a szerződés tettegi végrehajtásához fogni. M. Ali
minden esetre igen szük korlátok közé jutand, mert örökségi joggal csu-
pán Egyiptust szándék neki átengedni. Mit fog tenni Franciaország?
Ez oly kérdés, melly jelenleg száz meg száz elmének ad dolgot, de
rövid idő mulva tökéletesen ki fog fejleni. Thiers elszántságától félnek
ugyan; de mégis hiszik, hogy európai háborut nem kívánand gerjesz-
teni az alkirály miatt, ámbár sokan ellenkezőleg vélekesznek és azon
helyes okbul indulnak ki, miszerint itt Franciaország és Thiers nem M.
Ali személyesen, hanem azon politikai elvet ótalmazzák, melly itt kér-
désben forog, s mellytől következtelenség nélkül nem állhatnak el.

(O'Connell az elválasztási izgatást megkezdé.) O'Connell Irlandba
utazott és jul. 13-ikán gyűlést tartott a gabnacsarnokban. Hosszas be-
szédeben részletesen ismétlé Irland sérelmeit s kijelenté, hogy ezental az
izgatást egyenesen törvényhozási elválasztásra intézendü Angliától. Irland
ezental következő kérelmekben öszpontosítja kérelmit: választásjog-ki-
terjesztés, parlamenti követek szaporíttatása, megszüntetése az egyházi
adónak és tulajdon parlament; ezek kieszközlésire hathatósan buzdítá
O'Connell az irlandiakat, mivel Angliától semmi sikeres javítást nem vár-
hatnak, ha önmagok nem használják egész erejüket.

Franciaország.

(Minis-
terségi nyilatkozat a barcelonai legújabb eseményekről.) A
minis-
teri Messenger következő fontos nyilatkozatot közöl a barcelonai
történetekről: „A kormányhoz érkezett hivatalos tudósítások megfoszt-
ják a barcelonai eseményeket fontosságuk egy részétől. Bármi durván tá-
madák is meg a királyi méltóságot, még sem hozhatták azt, mint eleinte
hívók, azon szomorú állapotba, melly szerint az alkotmányok korlátai közt
hozott határozatát visszavonni kényszerült volna; a királynét gorombán
megsérték, de a korona megmenté jogait. A francia kormány némi-
leg reménylhetni véli, hogy rövid idő mulva megnyugtatóbb hírek érke-

zendnek Barcelonából azoknál, miket nyilvánítani kénytelen volt. Egyéb-
iránt azonban minden esetre el van határozva. Mi magunk sok rossz napot
éltünk már és számos kemény harczt küzdöttünk, s ez okbul nem bi-
runk Spanyolország helyzete miatt megijedni.

(A király válasza Crémieux köszöntésére). Crémieux a parisi iz-
raeliták nevében majus 1-én többi közt ezeket mondá Lajos Fülöpnek:
„Fölség, a trón komoly dolgai holnapra maradnak. Holnap mi is ismét
megjelenendünk föls. kormányának segélyét kikérni azon távol sze-
renesétlenek számára, kik mint inségök utolsó menedékéhez Franciaor-
szághoz fordulnak. Fölség! Mi, polgári e szép honnak, melly az isteni
szolgálatok szentesített szabadságát intézvényei elibe tűzte, és a legma-
ga-b böleselkedést trónján látja, mi kéri fogjuk Önt, vesse szemeit
keletre, hol a vakbuzgalom ismét fölébredt, s honnan hozzánk fordulnak
siránkozó rokonink. De ezt holnap teendjük, fölség! Ma imát emelünk
éghez Önért, azaz Franciaországért, és az isten meg fogja azt hallgatni,
mert isten szemeiben a honszeretet nagy és szép kifejezése a vallásnak.“
A király e szép nyilatkozatra ezt válaszolá: „Ön tudja, mennyire szive-
men feküdt vallásukat a hazában létező minden vallással egyenlő fokra
emelni; milly örömet indítványozám az erre czélzó törvényjavaslatot,
és milly igen örvendék e tekintetben oly példát adhatni annak megerösi-
tése által, mellyet mindenütt elfogadtatni kívánok. Ön tudja, hogy ótalmam
és jóakaratom mindenkor hajlott kérelmekhez. Még nem ismérem azon ese-
ményeket, miket Ön említ. De ha boldogtalan zsidók bárhol kormányom
ótalma után esedeznek, és ez ügyökben valamit tehet, tehát bizonyosan
megfelelek kívánatjoknak.

Törökország.

(A hegyi lakosok fegyverre szólítása.) „Nincs köztetek senki ha-
zafiak, ki nem tudná azok sok igaztalanságot, mellyek Szyriát a nagy
zsarlás, vesztesség és szolgálatra-kényszerítés által annyira megvisel-
ték, hogy sok család alig tudja nyomoru életét tengetni. A Libanon
lakosai, természetjök ellenére is, eltűrék ezt Beshir emir iránti tiszte-
letből, és mivel életük, szabadságuk, becsületjök, és nyugalomok leg-
alább annyira mennyire biztosítva volt. Az egyiptusi kormány ezzel
nem eléggülvén meg, s a hű szolgálatrul elfelejtkezvén zsarnokságát
még fölebb csigázta, de az emir megkérlelte a kormányt, és biztosít-
totta nyugalmaikat. Fájdalom! az eskütörő és hálátlan kormány az emir-
nek a jóért rosszal fizetett, és midön Tarsusban volt, Ibrahim b. esu-
fosan bánt vele, miszerint meg nem akarta hallgatni. Ezóta ő bujtogatás
által egyeneltenséget akar a lakosok közt támasztani, és fegyverei-
ket el akarja tőlök szedni, s ezt mint látszik a leggyöngébb nemze-
ten szándéka kezdeni, aztán pedig egész Szyriában mindenkítöl elszedet-
ni, későbbed szinte illy csalárdul katonaszedéshez fogott, és sokat
szolgaság alá vetett. Midön a járom elszenvedhetlenné lón, és nem le-
hetett egyebet mint halált várni, polgártársink egy része, mivel a nem-
zet jelleme nem egyenlő, feltámadt a kormány ellen, és serge közöl
sokat leöldösött, a nélkül hogy földieink közül sok elesett volna. Ezen
hősfiak dicséretet érdemelnek! Ok ugy tettek, mint a francia nép,
midön a fegyvert el akarták tőlök szedni, és szolgaság járma alá haj-
tani, inkább megakartak halni, mint ezt elűrni. „Halál, halál!“ kial-
tott a francia nép és ezen kiáltással 150 ezer zsoldost semmisítet-
tek meg, pedig milly kevesen voltak: ez lett dolog. Ne csudálkozzatok,
atyafiak, földieitek még nagyobb dicséretet érdemelnek, mint ama nép,
mivel mint tudjátok, nekik nyomoru fegyverekkel kellett küzdeniök. —
Most minket is rá szándékoznak szedni, s a kevés fegyvert, mi még ke-
zünkben van, kicsikarni és aztán a katonafogdosás következik. De mivel a
tapasztalás legjobb tanító és tanácsadó, nincs sok szóra szükségünk; ne vál-
junk el egymástul, mert az ránk nézve: a halál torka. Szükség azért hogy
bátran fölkeljünk, és mind végiglen szoroson ösztertartsunk mi mindnyájan,
kiket a szolgaság fenyeget, mitul csak halál által szabadulhatunk meg.
Tudjátok meg, hogy ezután késő leend minden megbánás, minden men-
tegetés, és rajtatok semmit sem segitend, ha különváltok, és a sza-
badságért megszüntök küzdeni. Válaszlatok mindenik nemzetből okos,
tapasztalt embereket, kik tanácsban öszveülvén intézzék a köz dolgo-
kat. Ha ezen tanács szükségesnek látná, hogy 10 ezer főnyi tapasztalt,
hadértő, rendületlen bátorságu, haláltul nem félo sereg álljon ösze, az
legyen meg, és annak fölszereltelése s eltartása könnyen kitélik azon
rendkívüli adókból s igazságtalan zsarlásokból, miket az egyiptusi kor-
mány rajtatok bizonyosan csikar, hogy titeket, midön neki katonáskod-
tok, tarthasson. Ezen hazafiakból álló sereg ótalmunkra szolgáland, és
bizonyosan a machabaensok példáját követendü, kik közül egy tiz, tiz
pedig száz ellen harcztolt: mert az igaz ügy mellett feltámadás legyöz-
hetetlen, sőt isten segedelme és jó s czélszerű rendezkedés által, győ-
zödelmes. Ezenkül a tanács tagjai szakadatlan levelezésben legyenek
egymással, és ha polgártársink közül némelyek szükségbe jutnak,
azokon segítsenek, és azok ótalmaztatása közönséges legyen. Így megsza-
badulunk a szolgaságtul, és lerázzuk az igazságtalan jármot. Azon gon-
dolat, hogy az egyiptusi kormány nagy ereje van, ne csökkentse bá-
torságunkat, mert igaztalan kormány soha sem létesítheti azt, a mit akar. A
görögök, kik isten segedelmével szabadságukat kivítták, példát adtak
nektek. Derelhamar lakosi most fogtak e dicső dologhoz; kiáltásunk min-
denfelé elterjedt, harcztosink újra fölébredtek; árulástul mit se tartsatok,
mert határozatunk szilárdan áll mint szikla.

Gabonaár: Pest, aug. 7kén: Tiszta búza: 230, — 195; Kétszeres: 164,
— 150; Rozs: 130, — 120; Arpa: 106, — 90; Zab: 94 — 88, Köles — Köles
kása: 240, Kukoricza: 156 — 150 pesti m. v. garas.

Dunavizárlás: aug. 7kén délben, 14' 0" 6" a zerus felett.